

B en W-nummer 15.0587; besluit d.d. 23-6-2015

Onderwerp	Vaststellen brief aan de gemeenteraad inzake voortgang uitvoering Sportnota 'Verleiden tot bewegen' (2013-2018).
------------------	--

Besluiten:

1. conform toezegging aan de raadcommissie Onderwijs en Samenleving in november 2014 de gemeenteraad schriftelijke te informeren over de voortgang uitvoering Sportnota 'Verleiden tot bewegen' (2013-2018);
2. de bij dit besluit behorende brief te doen toekomen aan raadscommissie Onderwijs en Samenleving.

Perssamenvatting:

Conform toezegging aan de raadcommissie Onderwijs en Samenleving in november 2014 informeert het college de gemeenteraad schriftelijke over de voortgang uitvoering Sportnota 'Verleiden tot bewegen' (2013-2018).

Burgemeester en Wethouders

Retouradres: Postbus 9100, 2300 PC Leiden

Aan de gemeenteraad

Gemeente Leiden
Bezoekadres Stadhuis
Stadhuisplein 1
Postadres Postbus 9100
2300 PC Leiden
Telefoon 14071
E-Mail
Website www.leiden.nl/gemeente

Datum 23 juni 2015
Ons kenmerk Z/15/189704
Onderwerp Voortgang uitvoering Sportnota 'Verleiden tot bewegen'

Contactpersoon Bergijk/Gresnigt
Doorkiesnummer 7118/5220

Geachte leden van de raad,

In het najaar van 2014 hebben wij u in de commissie Onderwijs en Samenleving geïnformeerd over de voortgang van de uitvoering van de Sportnota 'Verleiden tot bewegen 2013-2018' (RV 12.00118).

Tijdens deze vergadering heeft de portefeuillehouder Sport toegezegd uw raad in juni 2015 per brief nader te informeren. Met deze brief geven wij invulling aan die toezegging.

1. Investerings

In de sportnota zijn enkele grotere investeringen opgenomen, waaronder een vervangende nieuwbouw Vijfmeibad in combinatie met behoud 50m buitenbad De Vliet (Combibad), een vervangende nieuwbouw Vijfmeihal (sporthal waarin topsport kan worden beoefend) en renovatie van de IJshal.

Combibad

In de Kaderbrief hebben wij terzake van het Combibad afzonderlijke voorstellen opgenomen ter dekking van de extra stichtingskosten, die voortvloeien uit het behoud van het bestaande 50m bad en inpassing in het gebied. In het verlengde daarvan wordt het voorstel *Kaderbesluit Combibad De Vliet* momenteel ambtelijk voorbereid en afgestemd. Naar verwachting kan dit nog voor het zomerreces leiden tot behandeling in ons college, waarna het voorstel aan uw raad zal worden toegezonden. In het Kaderbesluit hebben wij een stappenplan en planning opgenomen waarin uw raad kan zien wanneer concrete processtappen zullen plaatsvinden.

Vervanging Vijfmeihal

De ambtelijke voorbereidingen voor de gebiedsontwikkeling Boshuizerlaan, mede ten behoeve van een sporthal waarin topsport kan worden beoefend, alsook nieuwbouw voor het Leonardo College, zijn in 2014 gestart. Ter voorbereiding van de vervanging van de Vijfmeihal hebben wij een locatiebesluit genomen voor het Leonardo College, waarbij expliciet is uitgesproken dat voor de sportlessen/lessen lichamelijke oefening de vervangende sporthal dicht bij het

nieuwe lesgebouw van het Leonardo College zal komen en dat les- en sportgebouw in onderlinge samenhang zullen worden ontwikkeld. Daartoe hebben de stedenbouwkundigen een overzicht gemaakt van de gewenste stedenbouwkundige invulling en de randvoorwaarden die daarbij spelen. Deze zijn met de vertegenwoordigers/adviseurs van het schoolbestuur besproken.

Als opmaat naar een programma van eisen is er een inventarisatie gemaakt van het dag- en avondgebruik van de huidige Vijfmeihal.

In het kader van de gebiedsontwikkeling zullen wij de komende maanden verder afstemmen met de (toekomstige en beoogde) gebruikers van de nieuwe sporthal, om te bewerkstelligen dat de hal voldoet aan de toekomstige wensen en eisen die door hen worden gesteld. Daartoe treden wij binnenkort ook met ZZ Leiden in overleg om hun wensen voor een nieuwe topsporthal in beeld te brengen.

In 2016 kan daarna de sporthal worden ontworpen en kunnen de benodigde procedures worden doorlopen. Indien dit zonder bezwaren verloopt, kan in 2017 met de bouw daadwerkelijk een begin kunnen worden gemaakt. Daarmee loopt dan de bouw in pas met de verwachte bouwperiode voor het Leonardo College die naast de sporthal wordt geprojecteerd.

Ijshal

Op korte termijn zullen wij u separaat van deze voortgangsbrief (stand van zaken uitvoering Amendement Gaan voor de schaatssport (A120118/1)) schriftelijk informeren over de beoogde renovatie van de ijshal en de stappen die in dit kader (kunnen) worden genomen.

2. Voldoende en kwalitatief goede sportvoorzieningen

Voor het gehele sportvastgoed is in het laatste kwartaal 2014/ eerste kwartaal 2015 een update van het meerjaren onderhoudsplan opgesteld. Dit plan is richtinggevend voor het onderhoud over een periode van 2015 tot en met 2018 en kent een horizon tot 2030. De update geeft aan dat bij ongewijzigd beleid een tijdelijk tekort op onderhoudsmiddelen kan ontstaan. Dit tekort wordt vooral veroorzaakt doordat reeds uitgediende accommodaties (5 Meibad, 5 Meihal en Zwembad De Vliet) langer opengehouden moeten worden dan bij het vaststellen van de Sportnota in 2012 was voorzien. In de Sportnota wordt de onderhoudsvoorziening voor deze 3 accommodaties na 2015 gestopt. Het tekort zal zich alleen voordoen als bestaande materialen en apparatuur de resterende periode niet overleven. Vooralsnog gaan we ervan uit dat deze tekorten incidenteel kunnen worden gedekt.

Voorts is gebleken dat enkele gebouwen onevenredig zwaar drukken op de onderhoudsbegroting. We onderzoeken of het mogelijk is gebouwen af te stoten en de gebruikers elders onder te brengen. Wij gaan daartoe in gesprek met de betreffende gebruikers.

3. Effectief en efficiënt gebruik van sportaccommodaties

Het afgelopen jaar hebben wij nader onderzoek gedaan naar mogelijkheden om hockey Roomburg aangrenzend aan het huidige complex extra veldruimte te bieden. Dit is, zoals we u reeds hebben gerapporteerd, als niet haalbaar beoordeeld binnen de bestaande kaders. Ook in het kader van onze besprekingen met de voetbalsector die moeten leiden tot een meer vitale sector (daarover hierna in paragraaf 4 'Voetbal vitaal' meer) zullen de vragen omtrent accommodatiegebruik zeker prominent aan de orde komen.

In onze opvatting kunnen de ruimtelijke problemen van hockey en het realiseren van gezonde en vitale voetbalverenigingen in samenhang opgepakt worden en tot een gewijzigde ruimtelijke invulling van dit sportareaal leiden.

Wij zullen onderzoeken of het mogelijk, wenselijk en haalbaar is de gehele hockeyvereniging Roomburg buiten de wijk Roomburg en binnen het bestaande sportareaal op een nieuwe accommodatie, waar nu nog wordt gevoetbald, te huisvesten.

Dit zal zeker leiden tot extra kosten. Niet alleen zal er een geheel nieuw hockeycomplex (5 velden) moeten verrijzen, ook zullen de voetbalverenigingen behoefte hebben aan meer kunstgras dat intensiever bespeeld kan worden en aan upgradering en uitbreiding van kleedkamers. Wellicht zal dan ook geïnvesteerd moeten worden in bouw, herbouw of verbouw van kantines. Met dergelijke extra kosten is in de Sportnota geen rekening gehouden. Er zal in die zin gezocht moeten worden naar alternatieve financieringsbronnen of een aangepaste prioritering binnen de sportbegroting.

Voor de kortere termijn zijn wij, op verzoek, in gesprek met de hockeyvereniging Roomburg om te komen tot mogelijke korte termijn oplossingen binnen de bestaande locatie die het mogelijk moeten maken dat (tijdelijk) meer leden kunnen hockeyen. Gedacht wordt aan het vervangen van 1 a 2 kunstgrasvelden door watervelden. Deze zijn als gevolg van intensieve bespeling eerder aan vervanging toe, waarmee tevens een (beperkte) vergroting van de bespeelbaarheid zou kunnen plaatsvinden. Wij zoeken hiertoe in overleg naar duurzame mogelijkheden binnen de geldende juridische en fiscale spelregels.

In de zomer van 2015 zal het hoofdveld van UVS worden voorzien van kunstgras, tevens is een plan ontwikkeld om de hoofdtribune te vervangen. De hoofdtribune zou volgens de Sportnota helemaal worden gerenoveerd (daar is ook budget voor gereserveerd) maar bij nader inzien levert een nieuwe kleinere tribune een meer duurzame en bruikbare oplossing op. In verband met het feit dat dit plan gefaseerd moet worden uitgevoerd zal de nieuwe hoofdtribune in de zomer van 2016 zijn gerealiseerd, binnen het daarvoor beschikbaar gestelde budget.

In het afgelopen najaar hebben we het ruimteprobleem bij Docos kunnen verlichten door een extra veld toe te wijzen aan Docos dat tot dat moment nog uitsluitend in gebruik was bij VV Leiden. Het plan is om voor het seizoen 2015-2016 met de drie betrokken verenigingen (Leiden, Rijnland en Docos) te komen tot een meer integraal gebruik van de beschikbare velden in de gehele Mors. Docos heeft overigens gevraagd om een extra kunstgrasveld beschikbaar te stellen, waarbij wij dit verzoek niet hebben kunnen honoreren omdat daarvoor in de sportbegroting geen middelen zijn gereserveerd.

In het kader van efficiencywinst hebben wij ook aandacht voor het gebruik van de sportaccommodaties door andere activiteiten dan sportactiviteiten. Zo maken op dit moment al

diverse maatschappelijke partijen (kinderopvang, BSO) gebruik van sportaccommodaties op momenten dat ze niet door de sport gebruikt worden.

Tenslotte zien wij de noodzaak ook tennis en korfbal te betrekken bij optimalisering van het ruimtegebruik ten behoeve van de buitensport. De nieuwe veldafmetingen voor korfbal, welke recent zijn vastgesteld door de korfbalbond, kunnen helpen om de korfbalsport in goed overleg met de verenigingen op een kleiner areaal te concentreren.

4. Voetbal Vitaal

In november 2014 hebben wij met de voetbalverenigingen een gezamenlijke aftrap verricht voor het proces dat voetbalverenigingen in Leiden weer vitaal moet maken. Enkele conclusies van die avond waren:

- er zijn wel degelijk enkele stevige en vitale voetbalverenigingen in Leiden;
- sommige verenigingen met een relatief geringe omvang zijn toch heel gezond waar het gaat om de financiële huishouding;
- er bestaat geen consensus over criteria die bepalen of een vereniging wel of niet levensvatbaar is (voorgesteld waren: minimaal 500 leden, financieel gezond, in alle leeftijdsgroepen bij de jeugd minimaal één team, openstaan voor en initiëren van initiatieven anders dan de core business);
- de verenigingen zien een sturende rol van de gemeente als noodzakelijke voorwaarde voor het slagen van dit proces;
- onderzoek naar fusies zou hand in hand moeten gaan met een upgrading van accommodaties.

Vervolgens hebben wij in de maanden januari tot en met mei met alle verenigingen individueel gesprekken gevoerd om te bezien hoe die verenigingen de toekomst van het voetbal zien. Daarnaast hebben in de afgelopen maanden (en jaren) diverse voetbalverenigingen afzonderlijke besprekingen gevoerd, ideeën gelanceerd en suggesties gedaan voor mogelijke fusies. In sommige gevallen is de gemeente gevraagd daaraan medewerking te verlenen. Ons uitgangspunt is dat fusies of andere vormen van samenwerking moeten passen in een groter plan dat met alle verenigingen samen moet worden uitgewerkt. Alleen als we alle problemen bij voetbal integraal blijven bekijken kunnen we komen tot werkbare oplossingen. Initiatieven die op een (te) kleine schaal oplossingen bieden voor sommige problemen kunnen in een later stadium veel kansrijkere plannen blokkeren.

Zoals gezegd zullen wij de Leidse voetbalverenigingen eind juni 2015 een procesvoorstel doen hoe we de komende 2 jaar tot gezonde en vitale voetbalverenigingen in Leiden kunnen komen. Voor ons college heeft dit prioriteit omdat dit, conform Sportnota, bijdraagt aan een gezonde leefstijl en meer inwoners worden gestimuleerd te sporten en bewegen. Op woensdag 1 juli a.s. zullen wij in een bijeenkomst met vertegenwoordigers van alle voetbalverenigingen in aanwezigheid van vertegenwoordigers van de KNVB hierover opnieuw in gesprek gaan.

5. Openstelling sportparken/creëren wijkspportparken

Als er bij de ontwikkeling of vernieuwing van sportparken mogelijkheden zijn om aan deze ambitie invulling te geven zullen wij dat doen. We hebben aandacht voor een paar sportparken die reeds voor de wijk opengesteld zijn en die te kampen hebben met verschillende problemen (Boshuizen en Roodenburg). De bespelende verenigingen hebben aangegeven dat ze veel overlast ondervinden van openstelling voor de wijk door een (klein) deel van de wijkbewoners en/of anderen: vervuiling, vernielingen, vandalisme en wangedrag. Zij zien een oplossing in het aanstellen van toezichthouders.

In de zomerperiode van 2015 zullen vanaf 's avonds 21.00 uur tot 's morgens 09.00 uur de accommodaties worden afgesloten. Met een beveiligingsbedrijf is afgesproken dat zij zorgen voor de afsluiting en controle. Het is niet gelukt middelen te vinden voor een fonds waaruit kan worden geput indien er schade optreedt door vandalisme dan wel middelen te vinden voor het aanstellen van toezichthouders. Dit betekent dat de kosten nu nog voor rekening komen van de eigenaar van het vernielde object, dat kan de gemeente of de vereniging zijn.

6. Verenigingsondersteuning

De door de verenigingen gewenste breedtesportcoördinator zal formeel per 1 juli 2015 aan de slag gaan. In de periode januari tot juli 2015 heeft de nieuwe breedtesportcoördinator zich al warmgelopen. De functie kon worden gecreëerd nadat in andere functies bij het Sportbedrijf door efficiencywinst en een andere wijze van aansturen financiële ruimte is gevonden. De kern van de functie is:

- biedt ondersteuning aan sportorganisaties;
- zoekt verbinding tussen maatschappelijke partijen en organisaties en de sportwereld door het creëren van een platform waar partijen elkaar ontmoeten;
- stimuleert samenwerking tussen sportverenigingen onderling.

7. Sportstimulering

Zoals ook de afgelopen jaren heeft plaatsgevonden, zetten wij in op twee vormen van stimulering: één voor de schooljeugd en één voor volwassenen. Beide vormen van sportstimulering blijven ook na juli 2015 gehandhaafd. Door de invoering van een nieuw programma is de administratieve koppeling tussen degenen die aan de cursussen willen deelnemen en degenen die ze organiseren via het internet geregeld waardoor de organisatorische last op de betrokken medewerker sport sterk is teruggedrongen.

8. Combinatiefuncties

De Inspraakprocedure met betrekking tot de concept Deelverordening Subsidieregeling Combinatiefuncties is afgelopen. De inspraakreacties worden op dit moment verwerkt in het collegevoorstel. Het is de bedoeling dat het College nog voor het zomerreces een standpunt in neemt over de inspraakreacties. Na het zomerreces zal het Raadsvoorstel inclusief het standpunt richting de Commissie en de Raad gaan.

9. Verzelfstanding

Bij de vaststelling van de Sportnota 'Verleiden tot Bewegen' heeft uw gemeenteraad een motie aangenomen waarin ons College wordt verzocht om met de Leidse sportverenigingen in overleg te treden over hun wensen en mogelijkheden om (gedeelten van) accommodaties in eigen beheer te nemen.

Wij hebben er uit praktische overwegingen voor gekozen om deze motie gefaseerd uit te voeren en te starten met de sporten/sportaccommodaties waarbij eigen beheer kansrijk is. Als eerste is onderzoek gedaan naar de vier rode tennisparken (Roomburg, Unicum, Merenwijk en Leidse Hout). Veel tennisverenigingen in het land hebben namelijk aangetoond zonder financiële ondersteuning van de gemeente een tennispark te kunnen beheren en exploiteren en in Leiden al het beheer van twee (groene) tennisparken al bij de verenigingen ligt. In het voorjaar van 2014 hebben wij de betreffende verenigingen een aantal berekeningen voorgelegd en is gesproken over bijbehorende randvoorwaarden van een verzelfstanding.

De afspraak was dat de verenigingen aan de hand van die berekeningen zelf met een voorstel zouden komen. Dit is niet gelukt. Om die reden hebben wij in januari 2015 de tennisverenigingen een aanvullend voorstel voorgelegd voor het in eigen beheer nemen van de accommodaties.

Het gekozen uitgangspunt is dat de situatie van de gemeentelijke tennisparken zoveel mogelijk gelijkgetrokken wordt met de twee al in eigen beheer genomen tennisparken. De tennisverenigingen staan in principe niet afwijzend tegenover een overdracht van het beheer maar hebben op een viertal punten bezwaar tegen met name de financiële randvoorwaarden:

- De middelen die de gemeente nu beschikbaar stelt aan de vier tennisverenigingen zouden ook in de toekomst blijvend aan deze verenigingen besteed moeten worden. In ons voorstel vindt er na een aantal jaren een heroverweging plaats.
- De middelen worden uitsluitend aan deze 4 parken besteed en niet aan alle 6 tennisparken zouden moeten toevallen.
- De grondhuur die wij nu voorstellen wordt ervaren als fors, er zijn gemeenten die alleen een symbolische huur in rekening brengen. Als tennis in Leiden (veel) duurder wordt dan in omliggende gemeenten is het risico volgens hen reëel dat steeds meer sporters naar die gemeenten trekken en de Leidse verenigingen steeds verder wegzakken.
- Het gemeentelijk voorstel houdt geen of althans onvoldoende rekening met de verschillen die bestaan tussen de verschillende accommodaties van de tennisverenigingen.

De verenigingen pleiten bovendien voor een overgangstermijn van een aantal jaren waarin nog geen pacht/huur voor de ondergrond hoeft te worden betaald.

Na overleg met de verenigingen zullen wij een voorstel voor mogelijke verzelfstanding opstellen, waarbij ook rekening wordt gehouden, met fiscale, financiële, juridische en

beheersmatige aspecten. In het najaar zullen wij u nader informeren ter (gedeeltelijke) afdoening van de achterliggende motie.

10. Inbedding sport in de gemeentelijke organisatie

Per 1 juli 2015 wordt de uitvoering van het sportbeleid ondergebracht in het cluster Participatie en Maatschappelijke Ontwikkeling. Dit cluster is dan verantwoordelijk voor:

- uitvoeren van de sportnota “Verleiden tot bewegen”;
- ondersteunen en stimuleren van verenigingen;
- stimuleren van sportdeelname voor scholieren en 18-plussers.

Binnen dit cluster worden tevens de breedtesportcoördinator en de medewerker sportstimulering ondergebracht. Ook zal per 1 juli de functie van een programmamanager Sport worden toegevoegd, vooralsnog voor de duur van vooralsnog 3 jaar. Met deze functie wordt mede beoogd concrete invulling te geven aan een integrale en samenhangende uitvoering van de Sportnota binnen en buiten de gemeente Leiden.

Daarnaast wordt per 1 juli binnen het cluster Stedelijk Beheer ondergebracht:

- de exploitatie van zwembaden en sporthallen,
- de verhuur van alle sportaccommodaties, inclusief alle buitensportaccommodaties en
- het beheer en onderhoud van zwembaden, sporthallen en opstallen buitensportaccommodaties .

Het Klantcontactcentrum (KCC) zal ook voor sport de centrale ingang van de gemeente vormen voor vragen, verzoeken, suggesties of klachten. Alle vragen worden daar neergelegd en het KCC zorgt ervoor dat de juiste persoon de vraag in behandeling zal nemen.

Per 1 juli 2015 komt met dit alles een einde aan het Sportbedrijf zoals we dat nu nog kennen.

11. Taakstellingen en tussenevaluatie

In de 1^e bestuursrapportage 2015 en de Kaderbrief 2016 bent u nader geïnformeerd over de mogelijkheden om ambities en financiële middelen voor de sport in de loop van de komende jaren met elkaar in evenwicht te brengen. Een tussenevaluatie van de Sportnota is noodzakelijk om tot een deugdelijk sluitend financieel perspectief te komen. Wij verwachten u daarover in de komende maanden verdere voorstellen te kunnen doen. Uiteraard zullen wij daarbij, mede gelet op hetgeen hiervoor hebben uiteengezet, de Leidse Sport Federatie (LSF) betrekken voor advies.

Wij gaan er vanuit u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd over de stand van zaken van de uitvoering Sportnota.

Hoogachtend,

Burgemeester en Wethouders van Leiden,
de Secretaris, de Burgemeester,